

*Peter Widell og Ulf Dalvad (udg.):
11. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog
Århus 2006*

DANSK SPROGHISTORIE PÅ NY

Af Ebba Hjorth (Det Danske Sprog- og Litteraturselskab), Henrik Galberg Jacobsen (Syddansk Universitet) og Bent Jørgensen (Københavns Universitet)

1. Hvorfor skal vi have en ny dansk sproghistorie?

Svarene på dette spørgsmål er

- for at beskrive det danske sprogs udvikling fra de tidligste runeindskrifter til det nutidige mangfoldige sprogsamfund
- for at skabe og viderebringe ny erkendelse om og indsigt i det danske sprogs historie
- for at bidrage til den sproglige refleksion i Danmark
- for at stimulere interessen for sproget
- for at øge kendskabet til de påvirkninger det danske sprog har været og er udsat for, og til de forandringer det har undergået og undergår som følge af disse påvirkninger
- for at udforske og beskrive hvordan det danske (rigs)sprog har påvirket andre sprog, og hvad det danske sprog har betydet uden for Danmark
- for at udforske og beskrive ikke-danske sprogs historie, position og indflydelse i Danmark
- for at give indsigt i den danske identitetsdannelse gennem den historiske tid

2. Korte spørgsmål og svar vedrørende Dansk Sproghistorie

Hvilket sprog?

Dansk Sproghistorie beskriver det danske sprogs historie i Danmark og i de lande eller landområder hvor dansk har spillet eller spiller en rolle. Desuden behandler Dansk Sproghistorie sprogenes historie i Danmark, dvs. de sprog og det ordforråd m.m. som

indvandrere gennem tiden har tilført Danmark og det danske sprog.

Hvilken periode?

Dansk Sproghistorie dækker perioden fra de ældste runeindskrifter fundet på dansk grund til den nyeste sproglige situation med påvirkning fra engelsk/amerikansk, med indslag af mange nye indvandrersprog og med stigende krav om danskernes beherskelse af engelsk.

Hvor omfattende?

Dansk Sproghistorie er planlagt til godt 2000 sider fordelt på fire bind. Bogværket får en illustrationsgrad på 25 %. Dertil kommer en hjemmeside hvor supplerende kildemateriale, illustrationer, lydoptagelser og videoklip kan studeres.

Hvilke emner?

Emnerne præsenteres på Dansk Sproghistories hjemmeside (se nedenfor).

Hvilken struktur?

De tre første bind, som hvert er på ca. 575 sider, er emneopdelt. Hvert behandlet fænomen beskrives fra start til slut, mens det fjerde bind bliver en kronologisk beskrivelse af sprogets udvikling på ca. 350 sider.

Hvem skriver?

Vi bestræber os på at knytte de forskere til værket som er eksperter på et bestemt område. Det bliver til en samling af skribenter på 75, som er bredt fordelt på landets forsknings- og uddannelsesinstitutioner, og som spænder vidt mht. sprogsyn og alder.

Hvilken målgruppe?

Dansk Sproghistorie skrives til den alment interesserede med grundlæggende sprogligt-grammatiske kundskaber, til forskere og universitetsstuderende og til brug for undervisningen i sprog i de gymnasiale uddannelser. Det er ambitionen at denne brede gruppe skal kunne dækkes ved at den enkelte skribent tilstræber en lettilgængelig og ukomprimeret sprogform.

Hvem redigerer?

Redaktionen består af Ebba Hjorth, Henrik Galberg Jacobsen og Bent Jørgensen. Foruden egentligt redaktionsarbejde forfatter de tre redaktører fjerde bind i fællesskab på baggrund af afsnittene i de første tre bind.

Hvem betaler?

Værket finansieres af Carlsbergfondet.

3. Yderligere beskrivelse af Dansk Sproghistorie

På Dansk Sproghistories hjemmeside (www.sproghistorien.dsl.dk) kan man læse mere om værkets struktur og indhold, og når værket nærmer sig sin færdiggørelse, vil der hér også kunne findes tekster, billeder, lyd- og videoklip som supplerer dokumentationsmaterialet i det trykte værk.